

FM: Latvijas preču eksports maijā atsāk pieaugt

Publicēts: 31.01.2018.

Latvijas preču eksports maijā, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, palielinājies par 4,4%, uzrādot pirmo būtisko kāpumu šā gada laikā, liecina publiskotie Centrālās statistikas pārvaldes dati. Eksporta pieaugumu, kas ir straujākais kopš pagājušā gada septembra, galvenokārt nodrošinājis lauksaimniecības un pārtikas preču, koka un koka izstrādājumu, kā arī farmācijas produktu eksporta straujais pieaugums.

Lauksaimniecības un pārtikas preču eksports maijā, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, palielinājies par 19%. Tāpat kā iepriekšējos mēnešos arī maijā galveno pieaugumu šajā preču kategorijā nodrošināja graudaugu eksporta kāpums - par 76,2% salīdzinājumā ar pagājušā gada maiju. Maijā pieaudzis arī gaļas, zivju, dārzeņu un dzērienu eksports, kamēr piena pārstrādes produktu eksports turpina samazināties, salīdzinājumā ar pagājušā gada maiju kritoties par 10,5%.

Spēcīgs 15,1% kāpums maijā bijis arī otrai lielajai Latvijas preču eksporta grupai – kokam un koka izstrādājumiem, apstiprinot, ka pagājušajā mēnesī piedzīvotais nelielais samazinājums ir bijusi tikai īstermiņa novirze. Savukārt farmācijas produktu eksports maijā palielinājies par 68,2%. Jau vairākus mēnešus spēcīgi palielinās arī būvniecības izstrādājumu eksports, maijā uzrādot jau 24,9% pieaugumu.

Savukārt preču grupas, kur eksporta apjomi turpina samazināties, ir minerālprodukti, kur eksportu samazina cenu kritums, kā arī dzelzs un tērauds, kur eksportu ietekmējusi metalurģijas uzņēmuma "KVV Liepājas metalurģis" darba pārtraukšana. Šo kategoriju preču eksports maijā, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, samazinājies attiecīgi par 15,5% un 13,3%.

Tāpat jau kopš pagājušā gada oktobra spēcīgi samazinās elektroierīču un elektroiekārtu eksports, kuru nosaka galvenokārt reeksporta samazināšanās. Būtiskākā ietekme šīs kategorijas preču eksporta kritumā kopumā par 25,2%, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, ir mobilo telefonu eksportam, kas gada laikā sarucis par 77,8%.

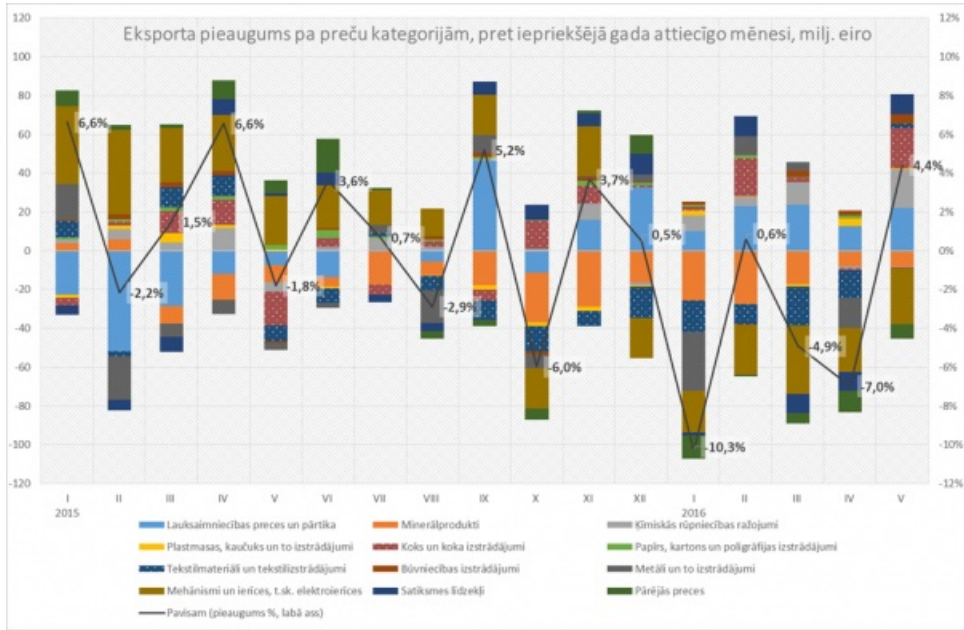
Līdz ar maijā sasniegto eksporta pieaugumu kopējais eksporta samazinājums gada pirmajos piecos mēnešos, salīdzinot ar attiecīgo periodu pirms gada, sarucis līdz 3,5%. Noteicošās preču grupas eksporta kritumā bijušas minerālprodukti, kā arī mehānismi un iekārtas, kamēr lielākais eksporta pieaugums piecos mēnešos bijis lauksaimniecības precēm un pārtikai, kā arī kokam un koka izstrādājumiem.

Preču imports maijā, salīdzinot ar pagājušā gada maiju, ir nedaudz mazāks kā eksports – par 2,9%, un preču ārējās tirdzniecības deficīts bijis 160,5 miljonu eiro apmērā, kas ir nedaudz mazāks gan kā iepriekšējā mēnesī, gan kā pagājušā gada maijā.

Maija ārējās tirdzniecības dati paver nedaudz optimistiskāku skatu uz kopējām eksporta attīstības perspektīvām šajā gadā. Uzņēmēju un patērētāju noskaņojuma indeksi Eiropas Savienībā, kas ir galvenais Latvijas preču noieta tirgus, pēdējos mēnešos ir uzrādījuši stabilu augšupejošu virzību. Savukārt Latvijas ekonomikas sentimenta indekss (ESI) jūnijā sasniedzis augstāko punktu kopš 2014. gada vidus. Šeit gan jāatzīmē, ka šie rādītāji vēl neparāda situāciju pēc Lielbritānijas referenduma, kad uzņēmēju un patērētāju noskaņojums varētu būt pasliktinājies. Tomēr tirgus reakcija, fondu tirgiem visai strauji atgūstoties pēc referenduma piedzīvotā krituma, liek domāt, ka *Brexit* potenciālā negatīvā ietekme uz ekonomikas attīstību vismaz sākotnēji varētu būt pārvērtēta.

Ar 5,2% īpatsvaru Latvijas kopējā preču eksportā 2015. gadā Lielbritānija bija septītā lielākā Latvijas eksporta partnervalsts, šogad maijā izvirzoties jau līdz ceturtajai pozīcijai. Lielāko negatīvo ietekmi *Brexit* rezultātā var izjust kokapstrādes nozare, jo koks un koka izstrādājumi veido teju 70% no Latvijas kopējā eksporta uz Lielbritāniju un šī valsts ir lielākais Latvijas koka izstrādājumu tirgus. Tomēr jāatzīmē, ka tieša eksporta pārtraukšana uz Lielbritāniju *Brexit* rezultātā nav gaidāma, zaudējumus kokrūpniekiem

var radīt tikai sterliņu mārciņas kursa kritums, tomēr arī pēc *Brexit* mārciņas kurss pret eiro nav nokritis zemāk kā tas bija vēl pirms dažiem gadiem.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-latvijas-precu-eksports-maija-atsak-pieaugt>